

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

**ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО
В ЦИФРОВУ ЕРУ:
ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР**

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

21 червня 2024 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**Факультет психології, політології та соціології
Кафедра психології**

*IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ*

**«ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В
ЦИФРОВУ ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»**

21 червня 2024 року

Одеса – 2024

УДК 159.923.2(063)

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Аракелян М.Р.**, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», заслужений юрист України.

Члени редколегії:

Цільмак О.М. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ульянов В.О. – доктор медичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Татьянчиков А.О. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Лісовенко А.Ф. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ташматов В.А. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за їх зміст.

Особистість та суспільство в цифрову еру: психологічний вимір : матеріали IV міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 червня 2024 року) / за заг. ред. проф. Аракеляна М.Р. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2024. 217 с.

УДК 159.923.2(063)

ЗМІСТ

<i>Андрійченко А.В.</i> ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ПСИХОЛОГІЧНУ АДАПТАЦІЮ МІГРАНТІВ.	8
<i>Бабак О.В.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.	11
<i>Байдужа О.С.</i> НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ УЧНІВ ВИПУСКНИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.	15
<i>Балабанова Л.М.</i> ПСИХОЛОГІЧНА ЗАХИЩЕНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ КРИЗИ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.	18
<i>Банєва Т.Р.</i> ГЕНДЕРНІ КОНФЛІКТИ, ЯК ОКРЕМИЙ РІЗНОВИД КОНФЛІКТУ ТА СПРОБИ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ.	22
<i>Барко В.В.</i> ПСИХОДІАГНОСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОПИТУВАЛЬНИКА ЗАГАЛЬНОГО СТАНУ ЗДОРОВ'Я.	25
<i>Бондаренко Л.О., Марченко О.Г.</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ВИКЛАДАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ.	31
<i>Вайда Т.С., Геращенко О.С.</i> СОЦІАЛІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ (ПРАВООХОРОНЦІВ) З ПТСР ПІСЛЯ УЧАСТІ У БОЙОВИХ ДІЯХ (ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ).	35
<i>Габрук Я.О.</i> ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.	41
<i>Гарькавець С.О., Ліпський А.В.</i> ДО ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.	43
<i>Гарматюк Д.С.</i> АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ПСИХІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	48
<i>Гольцман Б.О.</i> ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ.	51
<i>Гурін Р.С.</i> THEORETICAL ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF CYBERPSYCHOLOGY» COURSE ON THE DEVELOPMENT OF CYBERCULTURE OF MAGISTRATES-PSYCHOLOGISTS	55
<i>Джежжик О.В., Цільмак О.М.</i> ПСИХОЛОГІЧНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.	58
<i>Дудка О.Д.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ТИПИ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ.	61
<i>Єфтєні Н.М.</i> СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В МОРСЬКОМУ ЕКІПАЖІ.	67
<i>Жовтобрух М.О.</i> ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я: МЕТОДИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА КОРЕКЦІЇ.	70
<i>Калина Д.Р.</i> ВПЛИВ СТРЕСУ ТА ФАКТОРИ ЙОГО РОЗВИТКУ В ЖИТТІ ОСОБИСТОСТІ.	76

4. Карамушка Л. Психічне здоров'я персоналу організацій в умовах війни: основні вияви та ресурси. Doi: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-67-124-133>

5. Miller K.E., Rasmussen A. War exposure, daily stressors, and mental health in conflict and post-conflict settings: bridging the divide between trauma-focused and psychosocial frameworks. *Social Science and Medicine*. 2010. 70, pp. 7-16. DOI:10.1016/j.socscimed.2009.09.029

Ключові слова: психічна захищеність, внутрішній світ людини, психічне та психологічне здоров'я, невизначеність в умовах кризи та війни, безпека інформаційного середовища.

Key words: mental protection, inner world of a person, mental and psychological health, uncertainty in the conditions of crisis and war, security of the information environment.

Банєва Таїсія Русланівна

здобувачка 2-го курсу факультету психології, політології та соціології

Національний університет «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент Ташилатов В.А.

ГЕНДЕРНІ КОНФЛІКТИ, ЯК ОКРЕМИЙ РІЗНОВИД КОНФЛІКТУ ТА СПРОБИ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ

Тема "гендерного конфлікту" в останні роки набирає обертів. В основі "гендерного конфлікту" лежать дві основні ідеї: по-перше, що не існує соціальних чи психологічних відмінностей у поведінці чоловіків і жінок; по-друге, що люди повинні мати рівні права в усіх сферах життя, незалежно від їхньої статі. Друга ідея підтримується широкими верствами суспільства,

особливо молоддю, в той час як перша ідея все ще є предметом інтенсивних дискусій серед науковців та широкої громадськості.

У теоретичних джерелах зазначають, що гендерний конфлікт – це конфлікт, «викликаний протиріччям між нормативними уявленнями про риси особистості та особливості поведінки чоловіків і жінок та неможливістю або небажанням особистості відповідати цим уявленням-вимогам. Будь-який гендерний конфлікт базується на явищах статево-рольової диференціації та ієрархічності статусів чоловіків і жінок у суспільстві» [1, с. 357]. Гендерний конфлікт - це конфлікт між певними групами або окремими особами з різними поглядами чи упередженнями, що ґрунтуються на гендерних стереотипах. Оскільки вони ґрунтуються на гендерних стереотипах, їхні причини мають соціальну природу.

Порівнюючи гендерні конфлікти з будь-якими іншими, то вони ніколи не є бажаними чи позитивними, вони не допомагають вирішити жодного питання, а тільки заважають, порушуючи стабільність у колективі. Щоб чітко розуміти способи подолання гендерних конфліктів, треба визначити їх типи, адже кожний має свої особливості прояву та подолання. Загалом питання про типи гендерних конфліктів розглядається в багатьох працях та різними науковцями. На сьогодні запропоновано багато типологій гендерних конфліктів: за соціальною чи побутовою проблематикою, учасниками конфлікту, психологічними характеристиками [1; 2]. Хотілося б торкнутися можливих гендерних конфліктів у військовій сфері. Тему сексуальних домагань тут будемо уникати, оскільки вона стосується всіх сфер діяльності.

Перший-конфлікт лідерства. Розглянемо ситуацію: жінка стає командиром, чоловіку важко це прийняти, особливо, якщо він сам претендував на цю посаду. Тут спрацьовує стереотип: жінка має приділяти увагу родині, а не роботі. У данній ситуації спрацьовує не тільки ознаки гендерного конфлікту, а також конфлікту самоствердження чоловіка.

Другий- конфлікт егоїста. Прикладом такого конфлікту є «Жінка взагалі може бути начальником, тільки не моя жінка». Тут застосовуються ті самі стереотипи, до яких додається бажання задовольнити его.

Третій виникає через гендерні упередження, тобто чоловік не виконує поручень жінки, бо вона жінка.

Четвертий- скарга до принципів. Виникнути може у військовому колективі, коли жінка не виконує завдання, де потрібно великі фізичні затрати. При цьому отримує таку ж заробітну плату.

П'ятий- комунікативні помилки. Начальник допускає комунікативних помилок відносно підлеглих жінок.

Коли конфлікт починається, є сенс шукати рішення (проаналізувати та оцінити ситуацію, обрати метод вирішення конфлікту, створити план вирішення конфлікту, реалізувати план вирішення конфлікту, оцінити ефективність дій [1; 2], як це часто описується в теоретичній літературі. Але краще попередити конфлікт, ніж потім його вирішувати.

Для запобігання конфліктам між чоловіками та жінками необхідно вжити низку комунікаційних заходів. По-перше, бажано відстежувати ситуації, які можуть спровокувати появу стереотипів, і заздалегідь продумувати способи уникнення конфлікту. Також важливо ставити прості запитання про відмінності в емоційній та ментальній структурі чоловіків і жінок та заохочувати заходи, які можуть допомогти людям зрозуміти певні моделі поведінки протилежної статі. Основний спосіб зробити це - подолати застарілі гендерні стереотипи.

Список використаних джерел

1. Батрин Н. В. Стратегії та методи управління гендерними конфліктами / Н. В. Батрин [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dspace.wunu.edu.ua/%20bitstream/316497/13562/1/Gender_Conflicts.%20PDF
2. Берн Шон. Гендерная психология. - СПб.: прайм - ЕВРОЗНАК, 2001. - 320с.

Ключові слова: гендер, гендерний конфлікт, конфлікт, стереотип.

Key words: gender, gender conflict, conflict, stereotype.

Барко Вадим Вадимович

доктор психологічних наук, старший дослідник,

провідний науковий співробітник

Державний науково-дослідний інститут МВС України

ПСИХОДІАГНОСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОПИТУВАЛЬНИКА ЗАГАЛЬНОГО СТАНУ ЗДОРОВ'Я

Опитувальник загального стану здоров'я – 28 (GHQ-28) (Goldberg & Hillier, 1979) – це скринінговий суб'єктивний інструмент для самооцінки, який використовується з метою для діагностики психологічного благополуччя, емоційної стабільності, виявлення можливих незначних психічних розладів у населення в цілому та у пацієнтів непсихіатричних клінічних установ. Наголосимо, що GHQ не призначений для клінічної діагностики. GHQ-28 визначає дві основні проблеми: 1) нездатність людини виконувати нормальні функції; і 2) появу певних відхилень дистресової природи у стані психічного здоров'я. Тобто цей діагностичний інструмент створювався виявлення відмінностей саме між психологічно здоровими і хворими людьми.

GHQ вважається чутливим інструментом для визначення тимчасових розладів, які можуть зникнути без спеціального лікування. Опитувальник не націлений авторами на діагностику психозів, однак досвід його використання показує, що це можливо. Ймовірно, пацієнти, які страждають на психоз, також схильні відчувати дистрес, симптоми депресії та тривоги, а завдання опитувальника спрямовані саме на їх виявлення. Автори також вважають, що опитувальник може використовуватися як у категоріальній, так і в континуальній